

Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Lojik Devreler Laboratuvarı Deney Raporu

Deney # 8

Grup No: M15

Deneyi Yapanlar	
040080153	Serkan Güler
040080200	Burak Gür
040090533	Abdullah Aydeğer

Deneyi Yaptıran: Araş. Gör. Ahmet Aycan Atak

A) **Amaç:** Deneyde ardışıl devrelerin, sonlu durum makinesi modeline göre çözümlenmeleri ve gerçekleşmeleri incelenecektir.

B) **Devre Çizimleri ve Sonuçları**

Deney 8.1:

1) Flip flopları süren fonksiyonların ifadeleri belirlenir.

$D_1=Q_1'+Q_2$

$D_2=X.Q_2'$

2) Sonraki durumlar hesaplanır.

$Q_{1+}= D_1=Q_1'+Q_2$

$Q_{2+}= D_2=X.Q_2'$

3) Durum geçiş tablosu oluşturulur.

Q2+ Q1+

Q ₂ Q ₁ \ X	0	1
00	01	11
01	00	10
10	01	01
11	01	01

Tabloyu daha anlaşılır hale getirmek için durum kodlarına simgeler karşı düşürülür.

00:A S:şimdiki durum 10:C

01:B S+:sonraki durum 11:D

S+

S \ X	0	1
A	B	D
B	A	C
C	B	B
D	B	B

4) Çıkış fonksiyonu Z'nin ifadesi belirlenir.

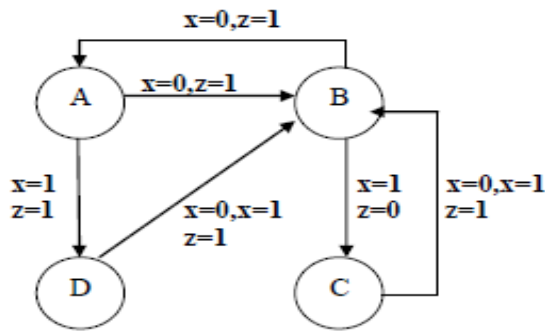
$$Z = Q_2' + Q_1$$

5) Durum çıkış tablosu oluşturulur.

S+,Z

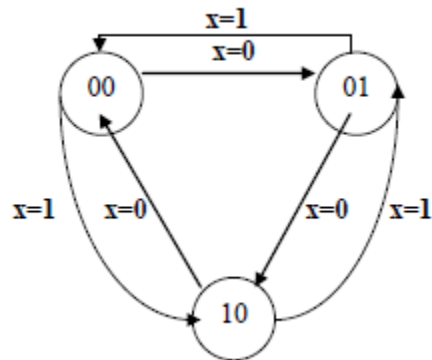
S \ X	0	1
A	B,1	D,1
B	A,1	C,1
C	B,0	B,0
D	B,1	B,1

Son olarak durum diyagramı çizilir.

Deney 8.2:

Sayıcının üreteceği her sayı bir durum olarak kabul edilir ve sayıcının davranışına göre durum diyagramı çizilir.

Sayıcının durum tablosu oluşturulur.

$Q_{1+} Q_{0+}$

$Q_1 Q_0 \setminus X$	0	1
00	01	10
01	10	00
11	K	K
10	00	01

Sayıcı D flip flopları ile tasarlanması:

D_1

$Q_1 Q_0 \setminus X$	0	1
00	0	1
01	1	0
11	K	K
10	0	0

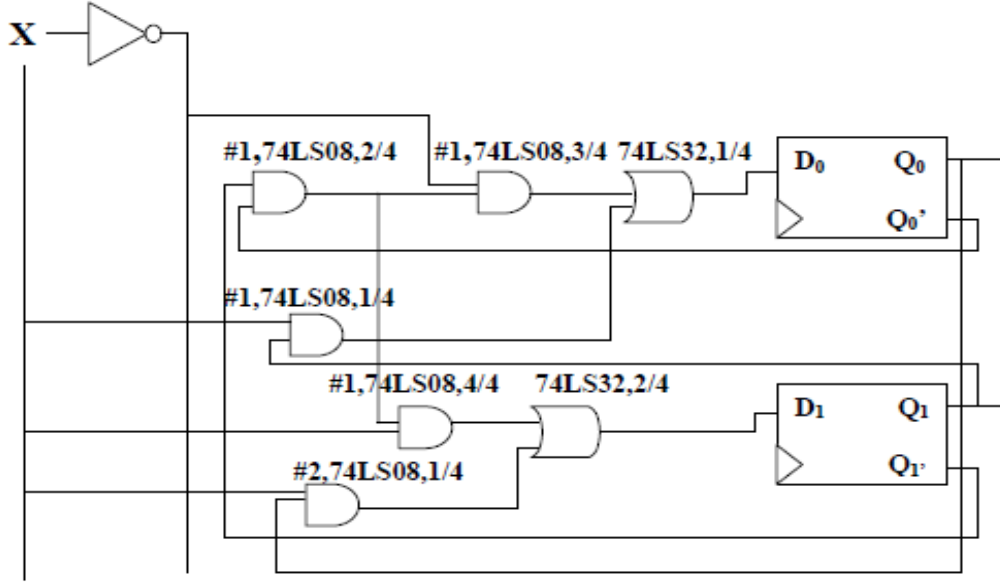
Buradan tablo indirgenerek; $D_1 = Q_0 \cdot X' + Q_1' \cdot Q_0' \cdot X$

D_0

$Q_1 Q_0 \setminus X$	0	1
00	1	0
01	0	0
11	K	K
10	0	1

Tablodan gerekli indirgemeler yapılarak; $D_0 = Q_1 \cdot X + Q_1' \cdot Q_0' \cdot X'$

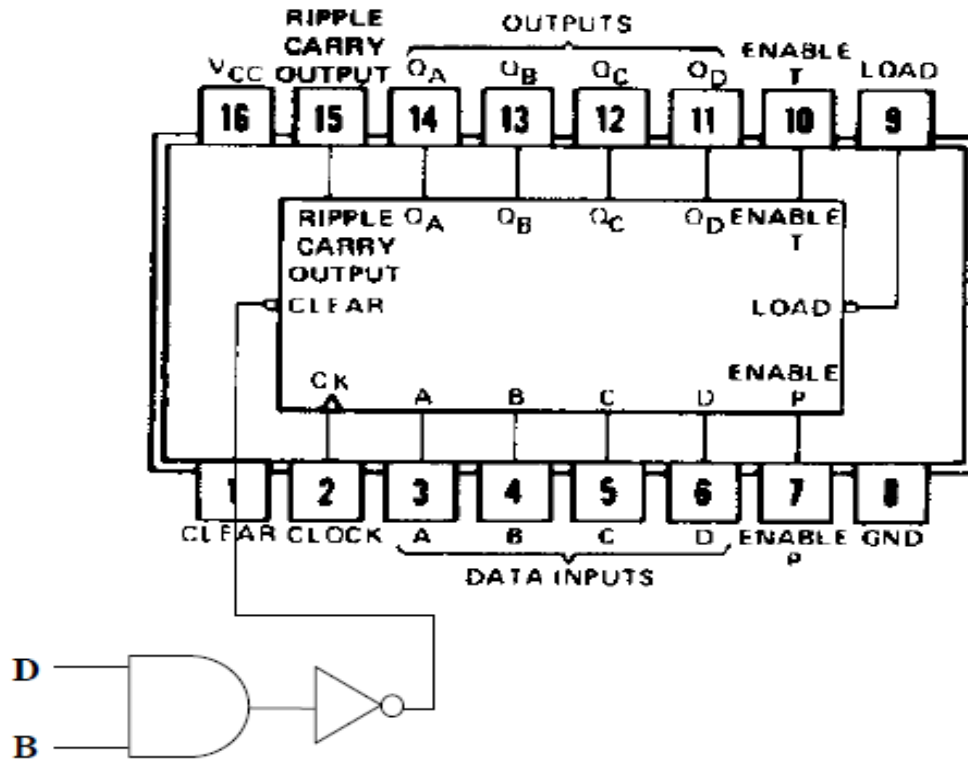
Elde ettiğimiz sonuçları en son olarak devre üzerinde gösterirsek, aşağıda verilen şekil elde edilir. Devrenin belirsiz durumu 11 durumudur. $Q_1=1$ ve $Q_0=1$ olursa $D_1=X'$ ve $D_0=X$ olur. $X=0$ ise 10 durumuna geçilir, $X=1$ ise 01 durumuna geçilir. Sayıcı istenilen düzenden çıkar.

Deney 8.3:

İlk olarak sayıcının CLR girişine 0 verilir ve sayıcı sıfırlanır. Sonra sayıcının veri girişine 0000 verilir ve LD girişi 1 yapılarak bu değer sayıcıya yüklenir. Daha sonra ENABLE T ve ENABLE P izin girişlerinin her ikisi de 1 yapılarak sayma işlemi başlatılır. Sayıcı bu durumda iken 4 bitlik olduğu için 0 dan 15 e kadar sayar. 0-9 arası sayma işlemi yapmak için sayıcının CLR girişine öyle bir devre bağlanmalıdır ki 1010 a yani 10 a gelindiği zaman başa dönlösün.

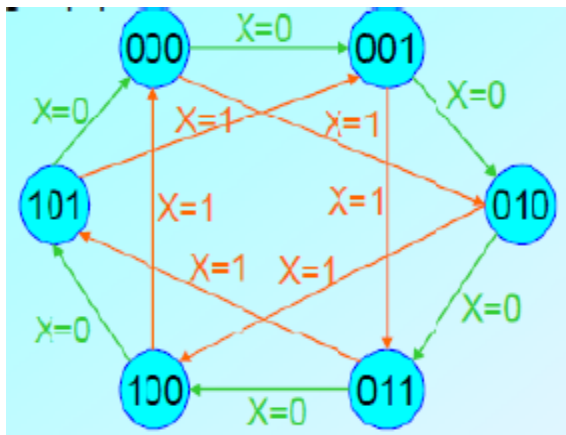
Sayıcının CLR girişine $(D.B)'$ fonksiyonunu bağlarsa 1010 a gelindiğinde $CLR=(1.1)'=0$ olur ve sayıcı başa döner. Diğer değerler için $CLR=1$ olduğundan sayıcı tekrar 9 a kadar sayar sonra 0 a döner.

Raporda istenilenler kısmında verilen sayıcının tasarımı:

Anlatılan sayıcının durum diyagramı çizilir.

Durum tablosu oluşturulur.

$Q_2^+ Q_1^+ Q_0^+$ $Q_2 Q_1 Q_0$	0	1
000	001	010
001	010	011
010	011	100
011	100	101
100	101	000
101	000	001
110	000	000
111	000	000

Durum tablosu Karnough diyagramı olarak düzenlenir.

$Q_2^+Q_1^+Q_0^+$		Q_0X			
Q_2Q_1		00	01	11	10
00		001	010	011	010
01		011	100	101	100
11		000	000	000	000
10		101	000	001	000

T flip flopunun geçiş tablosuna bakılarak yapılan geçişlerde T nin alması gereken değerler belirlenir.

T flip flopları kullanılarak tasarım yapılır.

T_2 için:

T_2		Q_0X			
Q_2Q_1		00	01	11	10
00		0	0	0	0
01		0	1	1	1
11		0	0	0	0
10		0	1	1	1

T_1 için:

T_1		Q_0X			
Q_2Q_1		00	01	11	10
00		0	1	1	1
01		0	1	1	1
11		0	0	0	0
10		0	0	0	0

T_0 için:

T_0		Q_0X			
Q_2Q_1		00	01	11	10
00		1	0	0	1
01		1	0	0	1
11		0	0	0	0
10		1	0	0	1

$$T_2' = Q_0' \cdot X' + Q_2' \cdot Q_1' \text{ ise } T_2 = (Q_0 + X) \cdot (Q_2 + Q_1)$$

$$T_1 = Q_2' \cdot X + Q_2' \cdot Q_0$$

$$T_0 = X'$$

Son olarak elde edilen verilerle devre aşağıdaki gibi çizilir.

Belirsiz durumlar için devrenin davranışı:

110 için: $T_2 = X$ $T_1 = 0$ $T_0 = X'$

X=1 olursa sayıcı 100 durumuna geçer, X=0 olursa sayıcı 001 durumuna geçer.

111 için: $T_2 = 1$ $T_1 = 0$ $T_0 = X'$

X=1 olursa sayıcı 100 durumuna geçer, X=0 olursa sayıcı 101 durumuna geçer.

